

BUDA-PESTA

12 Noemvre st. v.
24 Noemvre st. n.

Va ești joi'a și duminică.

Redacțiunea: strad'a arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 86.

ANULU XIV.

1878.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

La unu prietinu.

De când s'au stinsu lumin'a din cerul meu cu stele
Si 'n mijlocul durerii eu m'am trezitu plângendu,
De-atunci totu câte una iluziile mele
În auror'a vietii s'au stinsu pe rându, pe rându.
De-atunci nu credu că lumea e-o vesela gradina,
Unu paradis poeticu, sublimu, farmecatoru,
În care omenirea orbita se închina
Femeii cu ochi negri, cu sufletu și amoru!
Astfel din flórea vietii desgustul și tristeti'a
Mi-au stinsu ah! idealul totu sufletului meu,
Si n'am sciutu ce este amorul, tinereti'a,
Si n'am crediut în ómeni și nici în Dumnedieu!
Trecutul meu apare că un ocean de valuri,
Că un mormentu sub care sta sufletulu meu viu,
În sinul seu departe și ratacit de maluri
Mai vedu nadejdea, înse, sub forma de sicriu!
În elu resimtu dulci lacrimi, dureri ce-mi dau vieti'a
Si partea cea mai buna a sufletului meu;
Prin elu mai póte plânge o inima de ghiatia,
Și pe pamentu se aște prietinu, Dumnedieu!
În asta lume plina de munci și de pecate,
În sinul astui clocotu de omenescu infernu,
Esti fericitu când afli o inima ce bate
Cu alta destinata unui suspinu eternu!
Muncitu când este omul în césuri de durere,
Si numai vântul plânge singuretatea sa,
Elu simte o neapusa cerésca mângaiere
Când unu prietinu vine spre a-lu îmbratiosia.

Si pe pamentu mare gonitu de-a sórtei vânturi,
Pe căi pustii și sterpe am pribegitu pierdutu,
Făr' a puté odata s'audu acele cânturi
Ce potu aprinde 'n sufletu o raza din trecutu! . . .
Traiam în umbr'a mortii când ai venitu la mine,
Si prin unu glasu poeticu și multu mângaietoru
Ai spus, că 'n alu meu sufletu se mai gasescu suspine,
Putere de a plânge, nadejde și amoru!
Ai spus se cântu trecutul și crud'a mea durere,
Căci ele sânt simbolulu vietii omenesci . . .
Si dar udu pâna 'n lacrimi și simt o mângaiere
Scriindu aceste versuri ce tu ai se cetesci.
Când unu mormentu, o lume de dên'sa me desparte,
Când n'o mai vedu frumósă decât prin doru și visu,
Ori când, ori unde singuru tu iei cu mine parte,
Si îndurezi destinul ce mie-mi este scriu.
Atunci simtîescu pe frunte-ti regretu, compatimire,
Si ochiulu meu că arde de lacrimi de amaru,
Că inimile nóstre legate prin iubire
Spre lumi nemarginite în tainicu sboru disparu! . . .
De când s'au stinsu lumin'a din cerul meu cu stele,
Si 'n mijlocul durerii în plânsu eu m'am trezitu,
Cu tine fericirea și lacrimile mele,
Nadejdea, desnadejdea voiosu am împarti'tu!
La tine, scumpu prietinu, îndreptu a mea cântare;
Si fericitu și mândru de-atunci me voiu simti,
De când în asta lume eternu însielatóre
Unu sufletu dreptu și mare eu am pututu gasi!

Petru V. Grigoriu.

Unu aventurieru pe tronulu Moldovei.

— *Schiția istorică.* —

(Urmare.)

Se pare, că nu numai le pare reu tuturor pentru că i-au încredințat domni'a, ci că așa sînt de esarcerbati, încât numai conducătorii le lipsesc pentru că se erumpa revoluțiunea, mai vîrtos că se latî faim'a despre adeverat'a s'a origine, și că numele de Heraclide este falsu.

La aceste se adause și impregiurarea, că Pseudo-Heraclide pentru că se aiba de unde platî pe ostenii, cari i avea lînga sine, impuse dări pe economi, și plebe, autorii acestu-i consiliu fura chiar nobilii boeri, cari voiau să abata dela Voda, chiar și pe acei ómeni populari, cari mai credeau că Pseudo-Heraclide este dreptu, ier în secretu conversându între sine în modu familiaru, defaimau pe Heraclide, se plîngeau că sînt însielati în sperările lor, că au chiamatu la tron pe unu atare tiranu impiu, faciarnicu, și care nu s'a înfiorsat a profaná bisericile Domnului, obiectele dedicate cultului divin, de cari chiar și Turcii aveau respectu în acelea timpuri; care că unu omu fâra-de-lege, s'a desbracatu de ori ce pietate, și religiune, și a încetatu de a mai adorá pe Christosu, dându libertate strainilor, că se introducea în tíer'a sa ori ce eresu le va placé, și înainte caruia numai aurulu erá sântu.

Acum ênsusi acel'a care se laudá că dên-sulu este resbunatorului tiranielor lui Ale-

sandru, ilu întrecu pe acest'a prin faptele cele mai fieróse, și impie. Alesandru își saturá cruidimea s'a pedepsindu într'unu modu neindatinatu pe supusii sei, ier impietatea lui Pseudo-Heraclide s'a rebelatu chiar și in contra sântilor, de óra ce acest'a dispunea de lucrurile prețiose, de ornamentele bisericelor, că și de nescari predi de batalia.

Si ce faceau Moldovenii vedîndu acést'a? O! ei credeau, că sînt vinovati împreuna cu dên-sulu, de nu vor luá mijlóce în contra atâtor fapte impie, pe dreptulu se temeau de pedéps'a lui Dumnedíeu, și diceau între sine: Noi cari amu pedepsitu injuriile tiranilor, cu mórtea lor propria, vom puté suferi óre astfel de injurie facute Dumnedíeului nostru?

Astfel vorbindu între sine, pe feciele tuturor se vedea o indignatiune nespusa, și plîngîndu-se unulu altuia, se agitau și mai tare, ci tóte pe sub ascunsu, că se nu observe nimica Pseudo-Heraclide, carele încredíutu în noroculu seu despretíuiá acestu poporu necultu și deprinsu cu sierbitutea și cutezá a face cu dên-sulu că și cu sierbii sei ori ce ar fi socotitu, că-i póte causá o fericire și mai mare, fâra se considere urmările bune séu rele.

Mare invidia și furóre a produsu în poporu, și licenti'a nesuferibila, ce o concesse Pseudo Heraclide gardei sale, (care înca despretíuiá religiunea românilor), că adeca aceea se-si bata jocu atâtu de preoti, câtu și de boerime, ale căror plângeru Voda nu le luá în con-

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

Miss Hamper se sculá. Ea așteptase o eruptiune de mânia și durere, și Polly primí scirea cu o linisce indiferenta.

Ea a fost destulu de síreta a nu primí serioasa atentíunea artistului.

Ulrich petrecu pe econom'a afara, și rentorcându-se aflá pe Polly totu în acea positiune cu ochii inchisi și mânilé încrucisiate.

— Voiesci se víi cu mine la teatru, princesa? — o întrebá elu dupa pauza.

Elu n'a fost de fel sentimental, nici odata nu a voitu se se însóre și totusi sciea instinctivu, că anim'a ei sângerá, sciea asíá de siguru că și când atari simtíeminte i-ar fi cunoscute că și violín'a sa.

— Voiesci? — o întrebá elu înca odata; — e o comedía nóua: „Printiulu dela Pipesandbeersbad“, vino și ride înca odata dupa dragulu seu, nainte de ce mergi în institutu.

Suridiéndu își redicá ea ochii.

— Íti multíumescu, Ulrich, și bucurosu voi merge, deca durerea de dinti va trece Rosannei.

— Dómne ajuta! — cugetá Ulrich, când se ren-

torse la lucrulu seu. — ea nu se interesédia seriosu de acelu natarau. Eu sîm de o natura pacínica; de asíu puté inse nitíelu se-lu pumnescu, ar fi bine și pentru elu, dóra și pentru mine.

Rosanna se suí în patu vaietându-se. Polly se asiedíá la feréstá cu lucrulu.

Ventulu urlá și se vaietá, firmamentulu din ce în ce se mai negurá, plói'a începú de nou.

În anim'a fetei sbucíumá o durere nadasita. Ea erá însielata, ea nu putea mai multu se se apropia cu deplina încredere de unu barbatu. Mân'a lui Ralf Fane a scuturatu prafulu de flóre a naivitátii ei copilaresci.

— Oh, cum putú elu se faca asíá ceva! — oftá ea.

Mai multu de o óra síediú dên'sa astfel, și mán'a și iritatiunea ei cresceá.

Sér'a deja ínruse, și de nou se audí la usia óre-cine.

Ea cunoscú cine e, și nainte de a se puté sculá, se ivi Ralf Fane nainte ei.

Íéta că elu veni.

Vestmintele lui erau ploate și íntinate; elu erá palidu — mai palidu decátu ea.

Si pentru ce a venitu elu? Ênsusi nu sciea. Elu nu putea absentá, de și faciá de Polly se facú

siderațiune. numai că sè-si câstige si mai tare amórea acelor gardisti.

Aceste în urma facura pe poporu că sè se decida. Deci ênsisi aceia, cari fure autorii alun-garei lui Alesandru celu crudu, adeca Motiocu, unu barbatu furiosu, si esaltatu, împreuna cu Spantiucu prefectulu ostilor principesci, unulu si altulu boeriu de frunte, urdira planulu, séu mai bine disu complotulu, contra lui Pseudo-Heraclide. Pe acesti doi i atitiã în contra-i atãtu durerea comuna pentru profanarea religiunii, câtu si ur'a privata, căci nu i-a remuneratu dupa cuvenintiã, de si mai vèrtos prin favorulu dênsilor a câstigatu domniã, ba în locu sè-i remunereze i despretiuiã si nu putea suferi favórea si autoritatea de care se bucurau acestia înaintea boerilor.

Chiar în acestu timpu si Alb. Lascu (despre care amintiramu mai sus că ajutã pe despotulu Pseudo-Heraclide si caruia acest'a i dede că remuneratiune Hotinulu) rupse legatur'a de amiciã cu dênsulu. Încã mai nainte se nascu inimicetiã ascunsa între dênsii. Odata pe când elu lipsiã din regatu, Pseudo-Heraclide sub cuvêntu că ar voi sè-si viziteze tîer'a, veni cu armata la Hotinu, pe care ilu cuprinde, si dimitiêndu garnison'a lui Lascu, asiediã în acést'a fortaretia ostasi de ai sei. Lascu iritatu prin o atare injuria ceru dela Pseudo-Heraclide 80,000 de galbeni că spese de resboiu, ce i facu dênsulu, dar acest'a nu voi sè-i dea mai multu de 20,000.

Jud'a. Póte ca elu credea, că Polly nu scie încã nimica.

Antãia privire ilu instrui.

Ea se sculã.

Si în murgitulu serei putu elu a deschilini espressionea fetiei ei. Elu nu aflã cuvêntu, si ea ilu agrã mai ântãiu.

— Dta, Mr. Fane vini sè-ti primesci gratulatiunile mele, — începù ea, si vocea ei nu tremurã; — ti le oferu cu atãtu mai cu placere, de óreca mirés'a dtale relativu la nascere, positiune si avutiã, este conforma dorintiei dtale.

Uimitu privi elu la ea; ce va sè dica acést'a accentuare insultatóre?

— Nu adese ori se întempla, — continuã Polly cu unu surisu dispretiuitoru, — că fiulu unui croitoru din Londra se casatoresce cu nepót'a unui conte. Vedi dta, eu iti sciu secretulu celu bine pastratu. Nu te teme înse, eu nu te voiu tradã; din contra iti poftescu norocu, déca nepót'a seracutiã a pictorului decoratoru isi póte permite asiã ceva. Si ânelulu, care dta ai binevoitu a mi-lu da, ti-lu restitui; elu póte servi că ânelu de credintiã pentru Diana Hautton.

Elu nu se putu mai multu dominã.

Fiinti'a lui erã móle că cêr'a, elu o iubiã acum si mai multu.

Pe când se disputau între sine prin inter-nuncii cu respectu la sum'a de desdaunare, ne mai putêndu suferi atãta ingratitudine din partea lui Pseudo-Heraclide, ardîndu de pof-t'a de resbunare, atintiã în contra-i pe Demetriu Visniewiczky, si face aliantiã cu dênsulu. Acest'a erã unu omu avutu, de o familia ilustra, si cu consângeni multi; de natiune erã Litvanu, nu tare departe de confiniile Moldovei, care se bucurã de mare autoritate înaintea vecinilor, pentru virtutile si sciintiele sale militare, de si erã cunoscutu de neconstantu, fiind că acusi sierbiã în óstea turcésca, acusi trecea la Rusi, cari i erau vecini, fãra sè remâna credinciosu óre caruia.

Amagitu de sperantiã, că va reusi a cuprinde Moldov'a, fiind că erã de aceasi religiune cu Românii, cu cari si avea óre care legatura de consângenitate, isi câstigã familiaritatea si amiciã a unor nobili, cari în acelasi timpu ilu chiamau în Moldov'a; întielegêndu despre antipatiã a poporului faciã cu Pseudo-Heraclide, că sè nu piérda ocaziunea atãtu de binevenita, dispuse că sè se faca înrolare, sè-i adune óste resboiu, totu odata indemnã pe Lascu, că sè se prepare si dênsulu asemenea, si sè grabésca sè-si împreune ostile, căci cerustãrile sînt tare favoritóre pentru că sè tina în ascunsu planulu lor, de órace regele Sigismundu Augustu dede ordine că ambii sè stringa oste, contra Rusilor, cu cari regele purtã resboiu chiar în acelu timpu.

Cu faciã acoperita si cu o voce tremurãnda se rugã elu de iertare.

Ea ilu privi cu dispretiu, mânia si compati-mire.

— Sè-ti iertu? — dise ea pateticu, — voiu cercã, Mr. Fane. Nu că dóra ânim'a mea ar patimi pentru falsitatea dtale, nu, eu sciu acum, că nu te-am iubit nici odata; dta înse pentru acea reu m'ai vulneratu. Eu nici odata nu voiu mai avé acea încredere cătra barbati, mi-am perduu junetiã în acelu momentu, când am si primit'o. Dta ai tractatu reu, fórte reu cu mine, eu înse voiu cercã sè-ti iertu. Primesce acum ânelulu!

— Nu potu, Polly!

Înfuriata aruncã ea acelu clenodu la picior-le lui.

— Nu me mai numi Polly, — dise ea înfuriata — si ie-ti îndata ânelulu, déca nu voiesci sè împartã-siescu tóte Diane Hautton. Ací sînt si cãrtile si des-semnele dtale, tóte, ce cândva mi li-ai datu. Ie-le Mr. Fane, eu iti demãndu!

Ce putea elu sè faca, decãtu sè asculte? Elu se temea de ea.

— Si acum îmi vei permite, Mr. Fane, a me recomendã. Dta ai avutu placerea, a amagi momentanu pe o fêta simpla dela tîera, si o petrecere mai departe

Pe atunci Pseudo-Heraclide isi incredințiasse de soț'ă pe Cristina, o feciōra de talia maiestatica, fiic'ă lui Martinu Sborewszky prefectulu (castellanus) Cracoviei, acestu oficiu de castelanu, dupa rege si episcopi, ocupă loculu primu în senatulu Polonilor. Astfel voiă dēnsulu sē-si consolideze starea, intrându în afinitate cu acelu omu puternicu.

Acēsta incuscieri cu unu omu de religiune nesigura, si indignatiunea nascuta pentru insultarea datinei țierii, produse o noua intaritare pentru Români. Afectiunea lui Pseudo-Heraclide cātra straini o esplicau cā ar fi unu semnu de batjocura pentru dēnsii, se socotiau delaturati dela cele ce sūnt deschise pentru straini, credeau cā prin acea afinitate li se impune jugulu unei servituti nesuportabile, si cā peste puçinu timpu femeia dēnsului va dá posturile cele mai de frunte ómenilor sei, ier dēnsii vor fi eschisi dela tóte diregatoriile onorifice, si cā ceea ce va fi mai tristu, chiar decātu sierbitutea, vor vedé pe inimicii lor naturali pe Poloni superbi de premiale sale, cā nu le va fi iertatu sē onoredie pe Dumnedieu dupa ritulu ereditu dela parinti, cā Martinu cā inamicu alu religiunii lor, vine sē o stērpēca cu totulu.

Acestu Martinu fu unu omu nobilu si avutu, averile si le-a cāstigatu ēnsusi, ce e dreptu, dar pe acea cale infama ce erá în usu la mai multi. Elu erá de natura superbu, si neliniscitu, si astfel primi opiniunile cele noue

aici e de prisosu, dupa ce mi-a esprimat ovatiunile mele si ti-am redatu proprietatea dtale.

Ea se inchinā superba si parasi chil'ă.

Ralf Fane iesi din casa si aruncă cārtile si desemele în fântana.

Fórte bucurosu ar fi aruncatu elu si ānelulu, înse ānelele de diamantu sūnt obiecte prețiose, — si dupa o óra acela lucí juvelulu pe degetulu Dianei.

Ulrich vediu pe artistulu veniadu iesindu, si erá curiosu de rezultatulu vediutei.

Durerea de dinti a Rosannei încetase si mic'ă familia se asiediā la theia.

Polly erá palida si tacuta; ea erá mai seriōsa si mai femeiesca, decātu cum o vediuse Ulrich.

— Póte fi mai bine pentru ea, — cugetă elu, — eu înse mai bucurosu a-si voi sē-mi remānā sprinten'ă mea capriōra.

Rosanna înca observă acea schimbare.

— Copil'ă acēst'ă patimesce de veninu, — observă ea, — si în curēndu o va napadi galbenarea, decă nu va bé theia de ierburi. Nu te simti debile si obosita si plāngēnda?

Polly privi la Ulrich si erupse în unu risu histericu.

Dupa ce a parasitu ea chil'ă, Ulrich se întorse cātra soru-sa.

si scornite, pré binevenite celor ce în acelu timpu sub masc'ă nouei religiuni voiau sē-si cāstige averi. Acestui omu fierosu, putinte prin averi, si prin postululu ce-lu ocupă, afara de acea ferice de a se vedé încunguratu de 7 fii, cari fiind deja barbati, aveau sperare de a ajunge la vr'unu rang de onóre, — i se dede demnitatea de castelanu alu intregi natiiuni polóne, care este atātu de iubitoare de noutati, si de noua religiune, estinsa deja în mare parte a Poloniei.

Martinu ajungēndu la unu atare gradu de onóre, asiā dicēndu emulă cu regele, si puçinu i pasă de dēnsulu. Pseudo-Heraclide cautāndu amici noi în Poloni'ă intră în cuscria cu dēnsulu, si asceptāndu la Sucév'ă pe fidentiat'ă sa, séu si pe Martinu, facea pregatiri de nunta pe spesele statului.

Românii vediură, cā acestu timpu nu este de pierdutu, ei se temeau cā nu cumva asceptāndu sosirea lui Martinu, sē fia împiedecati în planulu lor séu sē fia descoperitu, deci otarescu sē-si în deplinēca planulu, pe când Pseudo-Heraclide este ocupatu cu pregatirile pentru serbarea casatoriei; sórtea le dede si ocaziune binevenita, cā sē apuce armele.

Demetriu Visniowieczky, despre care am vorbitu mai sus, cā românii ilu facura sē sperediē cā va puté cāstigá tronulu Moidovei, si cā se puse pe picioru de batalia impreuna cu Lascu, acum cunoscēndu bine cele ce hotarira Românii despre uciderea lui Pseudo-Heraclide,

— Lasa-o în pace, Rosanno, asiā e mai bine. Eu sciu ce-i lipsesce, si thei'ă de ierburi nu-i ajuta nimica. Eu o voiu duce mai bine cu mine la teatru, sē se distraga.

Plói'ă înca totu nu încetase, pe când Polly cu Ulrich mersera la teatru. Cercetarea aceluia erá mai nainte pentru dēns'ă o placere, acum înse ea priviă cu ochi morosi scen'ă splendida.

„Printiulu de Pipesandbeersbad“ erá unu potentatu micu si grosu, carele dóue óre întregi petrecu publiculu într'unu umoru fórte voiosu.

Polly privi acele fintie cā nisce umbre într'o laterna magica.

Numai odata se reculesse ea.

Elisa Lang erá asemene în teatru si între acte intră la ea.

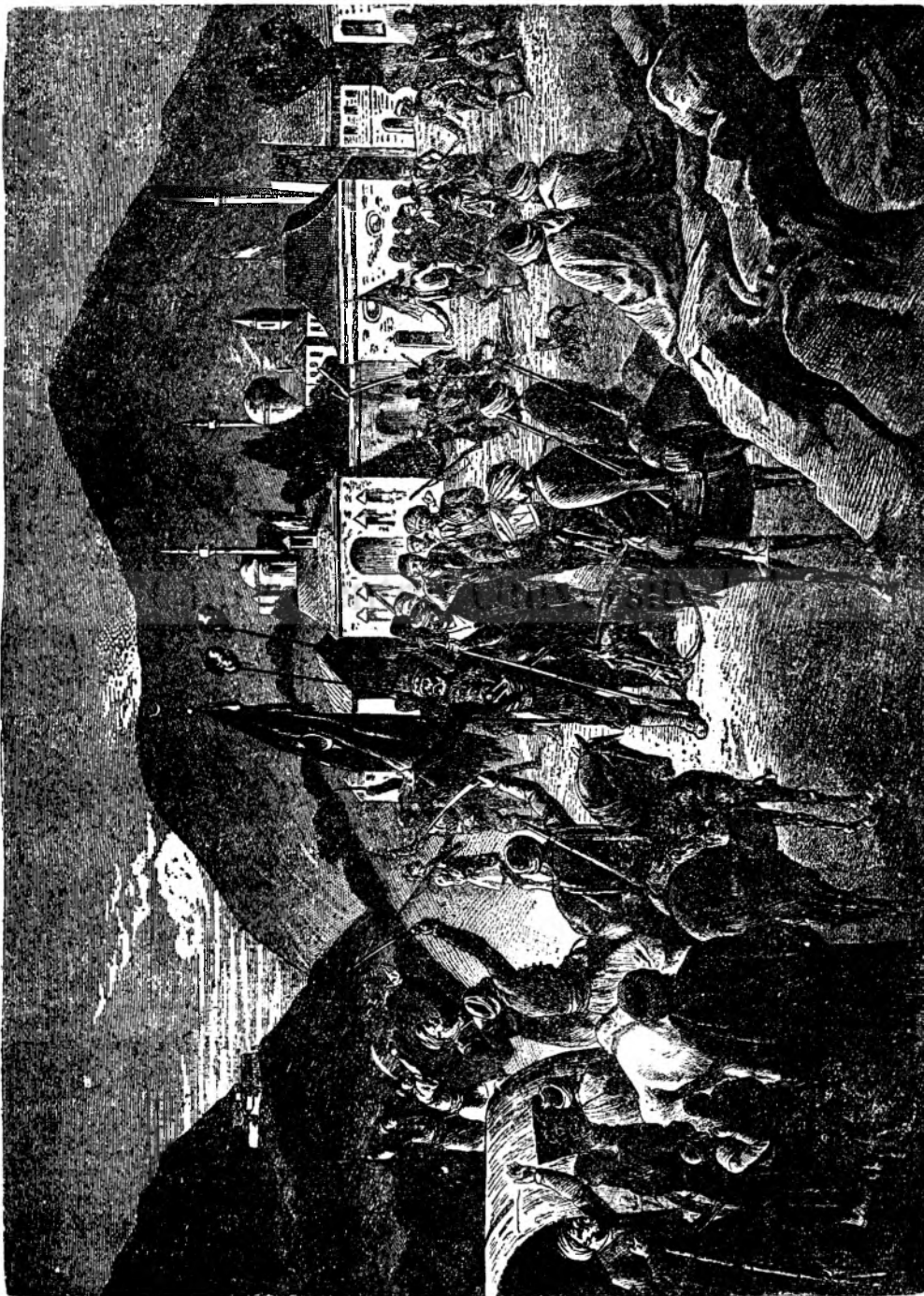
— Cum te mai afli, Polly? Înca eri asiū fi voitu sē convinu cu tine, spre a me înformă mai bine, óre este adeveratu, cā Mr. Fane s'a logoditu cu Miss Hautton? Mie nu-mi viniā a crede asiā ceva, de óre ce scieam, cā elu e în catusielele tale. Unu lacaiu din castelu împartasi acēst'ă tatalui meu.

(Va urmă.)

si despre alegerea unui nou Voda, socoti că nu e de pierdut nici unu momentu si decise a nu aşteptá nici macar pe Lascu, carele amblá sè câştige din Italia 300 de calareti, osteni bravi si usiori inarmati cu pusce (sclopotes), cari credea că-i vor fi tare de folosu, atátu in

mata de 4000 calareti, intrá in Moldov'a, ceea ce audindu-se in Sucéva, conjuratii mergu la Pseudo-Heraclide, si referéza că Demetriu vine cu o armata cu multu mai mare decâtu cum este faim'a, i manifestéza periclulu ce-i amenintia, din partea unui omu gata de batalia, si

Hadsii Loja înaintea portilor orasului Savaievo provóca la arme pe bosniaci.

espeditiunea acést'a, câtu si în deplinirea celorlalte planuri de batalia; spre acestu scopu tramise în Itali'a pe Petru Franciscu Terufinu, carele cá sè le fia comandante, si sè-i conduca în Poloni'a. Deci Demetriu adunându-si o ar-

deprinsu în artea belica, pe când dènsii sânt nepreparati, de acea ilu îndemnà sè dè ordinu cá sè se inarmeze, si sè iésa spre împedecarea inimicului.

(Va urmá.)

S A L O N U.

Calindarul septemanei.

Dumin.	12 24	F. 23 d. R. 8 Luc. s. p. Ioan Mil.
Luni	13 25	s. p. Ioan Rostul-de-auru.
Marti	14 26	s. ap. Filip, s. p. Grigoriu.
Mercuri	15 27	ss. mm. Guriu, Samona, Avir.
Joi	16 28	s. ap. ev. Mateiu.
Vineri	18 29	s. p. Grigoriu, c. Longin.
Samb.	18 30	ss. mm. Platon, Roman, Zacheu.

Adunarea din Alba-Iulia

a Societății pentru fondu de teatru român.

Din Alba-Iulia primim înștiințarea, că adunarea Societății pentru fondu de teatru român a decurs în ordinea cea mai frumoasă și mai alesu partea sociala a reesitu foarte bine.

Si până când vom publică o înștiințare speciala, dăm locu aice raportului comitetului și alu cassarului :

Raportulu comitetului.

Onorabila adunare generala !

Raportulu nostru de asta-data se resume în puține cuvinte.

Missiunea comitetului se împarte în două : în a eșecută decisiunile adunării generale și în a administra fondu Societății.

Adunarea generala din Abrudu ni-a datu în sarcinarea, că se încassăm restanțiile dela membrii, chiar si pe calea legii ;

Conformu acestei însărcinări, comitetulu a predata list'a tuturor restanțierilor avocatului seu, carele a și provocatu pe 37 din ei să-si refuiesca dator'ia în terminu de 14 zile ; înse constatându-se, că si de asta-data se facu numai spese însădar, căci abia câți-va își respunsera, provocările ulterioare s'au sistatu ; ier urmarirea pe calea legii nu s'a facutu, căci pentru acestu scopu nu ni s'a votatu unu budgetu ore-care.

În urmarea acesteia, avocatulu comitetului a clasificatu pe toti restanțierii în 3 liste ; în prim'a (sub 2 %) a scrisu pe toti aceia, cari au datu séu subscrisu obligatiuni incassabile, — în a două (sub 3 %) a însăratu pe aceia, cari au subscrisu numai în liste pe la adunările generale, — si în a trei'a (sub 4 %) a însemnatu pe cei morti.

Acésta clasificare s'a facutu cu scopulu, pentru că adunarea generala, în casulu d'a sustiné hotarirea adunării gen. din Abrudu, se póta mai claru judecă restanțiile incassabile, si astfel se póta cumpeni mai bine si maximulu speselor eventuale.

Avemu onóre a substerne aceste trei liste adunării generale, rugându-o să binevoiésca a decide în privinti'a lor.

Caus'a restanțierilor e ran'a sângerânda a Societății noastre. Ea de o parte ni complica administratiunea, de alt'a ne amagește cu iluziuni desierte. La mai multe adunări generale trecute comitetulu îndesiertu s'a adressatu cu rugarea, că se se taie în fine

acesta cangrena din corpulu Societății noastre ; fia, ca vocea noastră celu puțin de asta-data să nu resune fără rezultatulu doritu !

Deci rugăm adunarea generala, să binevoiésca a studiá acésta cestiune si a-i da solutiunea radicala ! Séu decideti să se stérgea toti restanțierii ; séu să se stérgea numai o parte, cei ce n'au datu obligatiuni si subscrisi valabile, — ier ceialalti cu pretensiunile incassabile să se predeie avocatului, spre a le intentá processu.

În casulu din urma înse, onorab. adunare generala să voteze si o suma de bani, că să se deie avocatului cá anticipatiune de spese.

Decidiendu cestiunea acésta, adunarea generala va face unu mare serviciu Societății.

În câtu privesce a două parte a activității comitetului, adeca administrarea fondului, va vorbi în specialu raportulu cassariului. Aice observu numai atât'a, că fondulu Societății noastre, dela ultim'a adunare generala până la 10 oct. pe când s'a vestitu acésta adunare si pe când cassariulu si-a închisu conturile, s'a sporitu cu 2023 fl. 72 cr.

Alba-Iulia 17 nov. 1878.

Iosifu Vulcanu
secretaru.

Ratiociniulu

fonduului pentru teatru român, dela adunarea generala din Abrudu în 16 iunie 1877 pana la adunarea generala din Alba-Iulia în 10 octomvrie 1878.

Percepte.

	în bani.	în papire.
	fl. cr.	fl. cr.
1877.		
16/7. Dupa cum arata ratiociniulu prezentatu adunării generale din Abrudu, si examinatulu de acésta, starea cassei a statu atunci :		
a) în bani gata	67 54	
b) în papire de valóre		11530 88
De atunci în cóce au mai întratu :		
25/7. Dela adunarea generala a Societății tînute la Abrudu în 16/7 s'a trimisu :		
a) în bani gata	462 —	
b) în 5 bucate auru à 20 franci, cari schimbati dupa cum arata nota bancei de escomptu III facu		49 35
c) una obligatiune otomana de à 1870 nr. 17597 în valóre nominale de 400 franci		160 —
26/7. S'au cumperatu în valóre nominale :		
a) 1 sortitura de statu 1864 nr. 3277		100 —
b) 1 obligatiune rurale ardeleana nr. 68041		100 —
c) dto dto nr. 66175		100 —
7/8. S'a cumperatu una obligatiune rur. ard. nr. 60181		100 —
6/9. Taxa dela dlu Savu Borha din Hatieg	6 —	

	în bani.		în papire.		1878.	în bani.		în papire.	
	fl.	cr.	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.
1877.									
16/9. Dela d. Ioanu P. Desseanu prin d. Dr. Oncu s'a primitu à conto datoriei sale	100	—			a) Interesele dela capitalele fondului elocate acolo per 31 dec. 1877	283	64		
1/10. S'au cumperatu două obligatiuni rur. ard. in val. nom.:					b) interesele dela capitalele elocate din 1-a januarie pâna 30 juniu 1878	286	15		
a) nr. 65296			100	—	c) Refundarea depositului sub nr. perc. 12 (si erog. 9)	18	—		
b) nr. 64980			100	—	16/7. S'a elocatu la Albina spre fructificare cu libelulu nr. II 1199 pag. 129/878			301	64
15/2. S'a cumperatu obligatiunea rur. de Kaschau nr. 4966 în val. nominale			50	—	18/7. S'au cumperatu în valóre nom.:				
7/1. Prin d. Ios. Vulcanu s'a administratu :					a) Iosu de creditu acestu nr. 1158/18			100	—
a) Taxa dela d. Andreescu din Beregszó	6	—			b) obl. rur. ard. nr. 17728			100	—
b) dela d. Juon Vlad din Lugosiu rata II	10	—			c) „ „ „ nr. 62124			100	—
c) dela d. Gavril Popu din Lugosiu taxa	5	—			19/7. Au întratu dela d. Georgiu Traila din Timisióra taxa pro 1878	5	—		
$\frac{1}{3}$ din interesele oblig. donate de d. can. Cipariu	3	28			28/8. Pentru cupónele acțiilor si obligatiunilor de statutu	104	93		
1878. 14/1. S'a încassatu pentru cupónele dela obligatiunile de statutu si acție pro 1-a jan.	68	5			28/8. S'au cumperatu oblig. rur. ard. nr. 22594 în val. nom.			50	—
14/1. S'a cumperatu obligatiune rurale ard. nr. 20358			50	—	2/9. detto nr. 12062			50	—
28/2. Pentru cupónele acțiilor „Transilvania“	18	—			12/9. Pentru cupónele actiunilor anume a) 3 de Transilvania à 2 fl. 70 cr.				
si s'a elocatu la „Albina“			18	—	b) 1 de „Albina“ nr. 1187 a fondului à 9 fl.				
1/3. S'a cumperatu oblig. rurale ard. nr. 21696			50	—	c) 1 de „Albina“ a dlui Ios. Vulcanu nr. 2001 deposita lânga obligatiunea lui à 9 fl.			26	10
17/3. Cu nota comitetului assoc. transilv. din 15 sept. 1877 nr. 263 se impartășiesce acestui fondu cá a primitu în administratiune sortitura de statutu seria 1001 nr. 16 de a 1860 donata de d. Cipariu cu $\frac{1}{6}$ în favorulu fondului pentru teatru românu			166	66	17/9. Dela d. Ios. Vulcanu a întratu :				
10/4. Amortisarea dela d. Ioanu Motiu în Deva	13	60			a) amortisatiunea conto obligatiunii sale de 100 fl. pe lânga 9 fl. in percepte 32 înca	16	—		
Dela d. Gerasim Ratiu din Budapesta taxa pro 1878	5	—			b) interesele dela acea obligatiune	3	75		
15/5. Dela d. Ioan Petroviciu în Ciclova taxa	6	—			17/9. Totu prin d. Ios. Vulcanu s'a administratu dela d. capit. Const. Stezar taxa	5	—		
25/5. Dela d. advoc. Borbola în Zsadan	100	—			25/9. Dela Ioan cav. de Pușcariu taxa pro 1878	5	—		
Dela d. Bas. Densusianu în Hatieg taxa	18	—							
6/6. S'au cumperatu oblig. rur. ardelene					Suma perceptelor	1714	57	13603	28
a) nr. 69171 val. nom.			100	—	Scotiëndu erogatele	1677	71	18	—
b) nr. 22456 „ „			50	—	Remâne starea fondului	36	86	13585	28
8/6. Dela d. Augustin Páp, Sarmár taxa	12	—			La olalta			36	86
10/6. $\frac{1}{3}$ a couponului dupa losulu de statutu 1860 nr. 16 ser. 1001	3	28			Suma			13622	14
15/6. Dela d. George Bardosi, Boitia interese	34	—			(Finea va urmá.)				
25/6. S'a cumperatu obligatiunea rur. ardeleana nr. 49959 în valóre nom.			100	—					
16/7. Dela institutulu de creditu „Albina“ au întratu :									

Agitatiunile lui Hadsî Loja.

— La ilustratiunea de pe pag. 545. —

Rescól'a din Bosnia a fost lupt'a de aপরere a beilor, adeca a proprietarilor mahomedani în contra crestinilor subjugati si desbracati de tóte drepturile; plebea crestina legata de glia n'a avutu dreptu de proprietate pe pamântulu carele l'au muncitu cu sudórea feçii sale; ci a lucratu acolo unde i-au porun-

citu domnii, si din r6da au luat0 stapanii at6ta c6tu au vrutu; restulu, adeca apr6pe nimic'a t6ta, a ramasu muncitorulu crestinu. Sub cr6ncen'a apesare, nu este mirare c6 bietulu poporu bosniacu si hert6govin6nu a lenevit0, a selbatacitu cu totulu, 6n c6tu soldatii nostri veniti din acele parti vorbescu despre raiale c6 despre nisce dobito6ce. Unde a pusu turculu piciorulu, a peritu si i6rb'a. Demnitate de sine, sirguintia, caractere solide, curagi0 si onestitate se afla numai 6n tierile, unde asupra pop6relor libertatea si-rev6rsa zorile sale. Numai omulu liberu si-p6te des-volt6 facult6tile sale trupesci si sufletesci.

Hads1 Loja a luat0 asupra-si tristulu rolu de a se opune cu arm'a la desrobirea tieranilor, la impartasirea acestora din pam6ntulu care i-a nascutu si nutritu. Elu a voit0 cu sogii sei a aperi si mai de parte privilegiele proprietarilor mahomedani. Din fericire 6nse brav'a n6stra armata au cutropitu pentru totu-de-una pe acesti fanatici 6mpilatori. Bosniacii si-au c6stigatu i6rasi drepturile de omu dupa robire de 400 ani; si cu timpulu si-vor put6 elupt6 si drepturile na6ionali.

Ic6n'a n6stra represinta pe Hads1 Loja 6nainte portilor cet6tii Seraievo, cum sumut6 pe mahomedani la lupta 6n contra „v6nd6torilor si necredinciosilor“, si cu st6gu 6n m6na i-prov6ca la „resboiulu s6ntu.“ Resboiulu s'a terminatu cu victori'a deplina a crestinilor, la care au luat0 parte stralucita precum scimu, si multi osteni rom6ni.

Precum 6n Bulgari'a rom6nii de peste Carpati, asi6 si 6ntre muntii din Bosni'a multi voinici rom6ni de din c6ce, cu sabi'a lor a facutu, c6 libertatea s6 reverse i6rasi peste t6te n6murile crestine.

Societati si institute.

Societatea „Petru Maioru“ 6si tine s6dint6le regulatu; tinerulu Traianu Barzu a tinutu o interesanta disertatiune despre „Femei'a 6n concertulu na6ionalu“, i6r I. Hotaranu a disertatu despre „Nupti'a naturala si bas'a ei religionara“, cu multe reflexiuni istorice si sociali din timpurile si relatiunile diferite a pop6relor.

Reuniune de c6nt6ri 6n Sib6iu. Cetimu 6n „Telegr. Rom.“, c6 membrii „corului bisericescu“ din Sib6iu au luat0 ini6iativ'a pentru 6nfint6irea unei reuniuni de c6nt6ri. 6n cestiunea ac6sta s'a si tinutu o conferint6, apoi o adunare care a 6ncuviint6iatu proiectulu de statute, si a hotaritu tramiterea lor la organele competente spre aprobare si 6ntarire.

Societatea „Iulia“ a junimei rom6ne universitare din Clusiu s'a constituitu astfel: pres6dinte dlu avocat0 Iuliu Coroianu, vice-pres6dinte Teodoru Mihali, notaru alu s6dint6rilor Vincentiu Nic6ra, secretaru Petru Dulfu, cassaru Iuliu Herbai, bibliotecaru Aug. Nic6ra.

Societatea de asigurare „Dacia“, din Bucuresci, careia i se facuse concessiunea de c6tra guvernulu austriacu pentru afacerile de asigurare directe 6n Austria, si care avea pentru acestu scopu o succursala 6n Bucovina, ved6ndu, c6 rezultatele dob6ndite acolo nu au datu unu echivalentu mult6umitoru pen-

tru cheltuelile si pentru despagubirile facute, a cred6ditu de cuviint6, 6n interessulu Societ6tii, s6-si retraga acea succursala din Bucovina si s6 renunt6 la concessiunea facuta de guvernulu austriacu. (Pressa.)

Ce e nou ?

Desbaterile la adresa de tron0 continua. Szl6vy, Lud. Horv6th din partid'a guvernamentale au vorbitu cu multa reserva fa6ie de ocuparea Bosniei, spesele 6mpreunate cu resboiulu bosniacu ataca 6n modu simt6toriu fincienele sdruncinate a statulu, monarchi'a 6n situatiunea ei de astadi nu p6te continua o politica de expansiune. Ministrulu Pauler ia responsabilitate deplina asupra-si pentru politic'a urmata, care o aperi din t6te puterile. B6nhidy si Szil6gyi condamna politic'a esterna. Blasiu Orb6n asemenea repr6ba ori-ce anectare si d6ce, c6 Rusii c6nd cu luptele dela Plevn'a puteau fi usioru nimiciti, mai v6rtos d6ca amu fi legatu aliantia cu rom6nii; totuodata document6dia cu date, c6 guvernulu cu presiuni oficiali si cu bani a 6nfluint6iatu la alegerile din Transilvani'a. Astfel deputatii din acele parti nu s6nt reprezentantii poporulu.

Din cercurile diplomatice se resp6ndescu sciri sensationali despre desnodamentulu crisei orientali. Rusii ar fi facutu puterilor propunerea: C6 Albania s6 fia ocupata de trupe italiene, Epirulu si Tessalia de trupe franceze i6r muscalii s6 ocupe Macedonia. Cu unu cuv6ntu, c6 turcii frumos6ielu s6 fie dati afara din Europa.

Completarea ministeriului. Cabinetulu dlui Tisza peste pu6inu timp0 se va denumi i6rasi definitivminte, contele Iuliu Szap6ry si Iosifu Zichy vor 6ntr6 6n cabinetu.

6n ministeriulu rom6nu s'a facutu unele schimb6ri. Abdicerea ministerulu cultelor G. Chitiu fu primita de Domnitoru, si cu interimal'a conducere a acestui resortu este 6ncredint6iatu pres6dintele consiliulu si ministrulu lucrarilor publice, dlu Ionu Bratianu.

La tronulu Bulgariei mai este 6nca candidat0 gen. Dondukoff-Korzakoff, actualulu guvernatoru alu aceste6 provincie, care ar av6 multe s6an6e de reus6ta.

Denumire. Pentru catedr'a de limb'a si literatur'a rom6na, precum si religiunea gr. cat., la gimnasiulu superioru din Satu-mare, 6n locul fericitului Petru Branu, repausatu 6n institulu alienatilor din Buda, este denumitu de ministrulu instructiunii publice professoru dlu dr. Vasiliu Lucaci0, filosofu si teologu absolutu de Roma. Gratul6mu eruditulu june la noul0 postu, si i dorimu celu mai deplinu succesu 6ntru lat6rea luminei na6ionali 6ntre tinerii din acele parti, insetati de cultur'a rom6nesca.

Treiluniulu octomvre—decemvre 6ncep6ndu-se cu nr. 74, deschidemu prenumeratiune noua la f6i'a n6stra, cu conditiunile 6nsemnate 6n frunte. Observ6mu, c6 6n treiluniulu acesta vom d6 si suplementele promise pentru acestu semestru. Rog6mu pe abonantii ale caror abonamente vor espir6 s6 le rennoi6sca de timpuriu, s6u s6 ne retramita esemplarele.